

**Εκδήλωση «Αφιέρωμα στους εθελοντές του Β΄ Παγκοσμίου
Πολέμου με καταγωγή τον Καραβά και τα περιχώρα»
Οίκημα ΠΙΚ - 30 Μαρτίου 2015
Χαιρετισμός Δημάρχου**

Η αποψινή μας εκδήλωση είναι από τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις από πλευράς προσέλευσης που διοργανώθηκαν στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Έχει δε το αποψινό μας συναπάντημα ένα ξεχωριστό συμβολισμό και ένα αγωνιστικό μήνυμα προσφοράς και δράσης.

Τα τελευταία χρόνια έχει καθιερωθεί το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών να διοργανώνει την ετήσια εκδήλωσή του την περίοδο που τιμούμε τις εθνικές επετείους, της 25^{ης} Μαρτίου 1821 και της 1^{ης} Απριλίου 1955. Βασική επιδίωξή μας μέσα από το περιεχόμενο των εκδηλώσεων αυτών είναι η ανάδειξη ιστορικών πληροφοριών και άλλων στοιχείων που βοηθούν την ιστορική μνήμη, προβάλλουν ξεχωριστούς σταθμούς της ιστορίας του τόπου μας και υπενθυμίζουν τις αρετές της φιλοπατρίας και της ελευθερίας, εφόδια σημαντικά στη δική μας αποστολή.

Σημειώνω με ξεχωριστή συγκίνηση ότι η 25η Μαρτίου ήταν για την κωμόπολη Καραβά μια ξεχωριστή μέρα εθνικής περηφάνιας με εορτασμούς και άλλες εκδηλώσεις, οι οποίες ξεκινούσαν πρώτα με τον εκκλησιασμό και τη δοξολογία στην εορτάζουσα εκκλησία της κωμόπολης, αφιερωμένη στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και στη συνέχεια με παρελάσεις, κυρίως μαθητών από το Ελληνικό Γυμνάσιο Λαπήθου, που ακολουθούσε. Ένα ιστορικό γεγονός που μας προκαλεί ένα βαθύ αναστεναγμό, συγκίνηση και αναπόληση μοναδική στα δύσκολα χρόνια της προσφυγιάς.

Να αναφέρω επίσης ότι η κωμόπολη του Καραβά έχει μια ξεχωριστή προσφορά την περίοδο της ΕΟΚΑ 55-59. Αναφορές σε αυτή την περίοδο έχουν γίνει σε προηγούμενες εκδηλώσεις μας, αναφέρω ενδεικτικά τα αφιερώματα που έγιναν για τους ήρωες Γρηγόρη Αυξεντίου, Κυριάκο Μάτση και Ιάκωβο Πατάτσο και τη σύνδεση που είχαν με την κωμόπολή μας.

Η περίοδος του 1821 έχει επίσης μια σημαντική ιστορία με την περιοχή μας. Καταγράφουμε την άφιξη του Κωνσταντίνου Κανάρη στην ακρογιαλιά της Ασπρόβρυσης της Λαπήθου και τη θυσία των προκρίτων του Καραβά, μαζί με τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό στις 9 Ιουλίου 1821.

Το θέμα της αποψινής μας εκδήλωσης έχει επίσης μια ξεχωριστή ιστορική σημασία και συνδέεται με την προσφορά των Κυπρίων εθελοντών στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο με ειδική αναφορά στους κατοίκους της κωμόπολης Καραβά και των περιχώρων Παλιόσοφος, Ελιά, Φτέρυχα και Μότιδες.

Το βασικό κίνητρο που μας οδήγησε να ερευνήσουμε σε λεπτομέρεια αυτή την περίοδο ήταν μια ειδική έρευνα που έγινε για συγκεκριμένο σκοπό και για την οποία θα αναφερθούμε στη συνέχεια στο πρόγραμμα, καθώς επίσης το πολύτιμο υλικό που έχει

καταγραφεί από τον αγαπητό φίλο αναπληρωτή καθηγητή ιστορίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Πέτρο Παπαπολυβίου για το θέμα. Σε μια πολυσέλιδη έκδοση που κυκλοφόρησε πριν δύο χρόνια, ο Πέτρος Παπαπολυβίου καταγράφει όλους τους εθελοντές που κατατάχτηκαν στον Αγγλικό Στρατό, καθώς επίσης δίνει πληροφορίες και στοιχεία για άλλους Κύπριους που κατατάχτηκαν σε άλλες χώρες, όπως την Αμερική, την Αυστραλία και την Ελλάδα.

Καταρτίστηκε ο πρώτος κατάλογος με βάση το υλικό της έκδοσης. Συνολικά εντοπίσαμε 119 άτομα από τον Καραβά, 9 άτομα από το χωριό Παλιόσοφος, 7 άτομα από το χωριό Φτέρυχα, 5 άτομα από το χωριό Ελιά και 2 άτομα από το χωριό Μότιδες. Συνολικά 142 άτομα. Στην έρευνά μας εντοπίσαμε ακόμη 13 περιπτώσεις από άλλες περιοχές της Κύπρου, εθελοντές οι οποίοι μετά την επιστροφή τους από τον πόλεμο γνώρισαν Καραβιώτισσες, παντρεύτηκαν και εγκαταστάθηκαν στον Καραβά. Επίσης, άλλες 16 περιπτώσεις Καραβιωτών εντοπίσαμε από έρευνα ότι έχουν συμμετάσχει σε αποστολές και έχουν καταταγεί σε άλλες χώρες εκτός Κύπρου.

Αξιολογούμε ότι έγινε μια πολύ μελετημένη έρευνα με πολλές επαφές και έχει συγκεντρωθεί πολύτιμο υλικό για τις περιπτώσεις των κατοίκων Καραβά και περιχώρων που εντάχθηκαν στον Αγγλικό Στρατό ή σε χώρες του εξωτερικού και πολέμησαν ή προσέφεραν υπηρεσίες για τα ιδανικά της ελευθερίας των λαών.

Συνολικά συγκεντρώθηκαν πληροφορίες και φωτογραφικό υλικό για 120 περιπτώσεις και πιστεύουμε ότι έχουμε τη δυνατότητα και με τη δική σας βοήθεια να διευρυνθεί ακόμη περισσότερο ο κατάλογος αυτός.

Η κάθε περίπτωση έχει τη δική της ξεχωριστή ιστορία, με λεπτομέρειες που συγκινούν, αλλά ταυτόχρονα μας διδάσκουν. Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα θα ακούσουμε στη συνέχεια από την εκλεκτή συνεργάτη μας, κα Πίτσα Χαρμαντά Πρωτοπαπά.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να εκφράσω ονομαστικά τις ευχαριστίες μου στα μέλη της επιτροπής που πλαισίωσαν την ομάδα έρευνας για να συγκεντρωθεί όλο αυτό το πολύτιμο ιστορικό υλικό. Εργάστηκαν με πολλή αφοσίωση ο Ανδρέας Πατέρας, η Δέσπω Ευτυχίου, η Σωτήρα Ποταμίτου, η Πίτσα Πρωτοπαπά, ο Νίκος Χατζηστεφάνου, ο Ανδρέας Χαραλάμπους και ο Χριστάκης Χριστοφόρου. Τους ευχαριστώ όλους θερμά για τη συλλογική δουλειά που έγινε, για τις ώρες που μοιραστήκαμε μαζί όλες αυτές τις εμπειρίες και για το συνολικό αποτέλεσμα που πετύχαμε και θα παρουσιάσουμε μέρος του σε λίγο. Ευχαριστώ επίσης από καρδιάς όσους μας βοήθησαν να συγκεντρώσουμε αυτό το πολύτιμο υλικό και όσους μας δόνησαν φωτογραφικό ή άλλο υλικό για την εκδήλωση μας άποψη.

Μας στεναχωρεί το γεγονός γιατί δεν θα μπορέσουμε λόγω χρόνου να αναφερθούμε σε όλες τις περιπτώσεις με τουλάχιστον κάποιες βασικές λεπτομέρειες και πληροφορίες.

Είναι στη σκέψη μας όλο το υλικό να καταγραφεί με επιστημονικό τρόπο και να κυκλοφορήσει σε μία ξεχωριστή έκδοση. Ένας στόχος, για τον οποίο είμαστε σίγουροι ότι θα βρούμε και άλλους συμπαραστάτες. Αρκετοί με ρωτούσαν τελευταία για τις λεπτομέρειες της αποψινής εκδήλωσης. Τους έδινα την εξής απάντηση: «Μοναδικές, ανεπανάληπτες στιγμές γεμάτες συγκίνηση και περηφάνια θα νιώσουν όσοι την

παρακολουθήσουν.» Με εκτίμηση και σεβασμό τιμούμε απόψε όλους εκείνους τους προγόνους μας, οι οποίοι σε καιρούς δύσκολους επέλεξαν να προσφέρουν για τον τόπο τους μέσα από μια αποστολή με πολλούς κινδύνους.

Αξιολογούμε στις μέρες μας ότι η περίοδος που περνούμε είναι πάρα πολύ δύσκολη. Τα προβλήματα που δημιούργησε η οικονομική κρίση, η μεγάλη διάρκεια της τουρκικής κατοχής, η τουρκική αδιαλλαξία και τα γεωπολιτικά συμφέροντα είναι όλα βασικοί παράμετροι που μας προβληματίζουν. Βρίσκουμε όμως τη δύναμη και απαντούμε στη λήθη και στα προβλήματα που μας περιζώνουν με δραστηριότητες και άλλες ενέργειες που συντηρούν την ιστορική μνήμη και ενδυναμώνουν το φρόνημα και την αγωνιστική διάθεση.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια διοργανώνουμε την αποψινή μας εκδήλωση με τη δέσμευση ότι θα συνεχίσουμε αταλάντευτοι να προσφέρουμε, μέχρι που μια μέρα, εύχομαι πολύ σύντομα, να δούμε αυτό το γλυκό φως της λευτεριάς να υψώνεται πάνω από τον Πενταδάκτυλο και να φωτίζει με μια ξεχωριστή λάμψη και χρώμα όλες τις κατεχόμενες περιοχές και τα αγαπημένα μας μέρη. Αυτή είναι η αποστολή μας. Σ' αυτή την πορεία δεσμευόμαστε να προσφέρουμε και να δημιουργούμε.

Καλή δύναμη και Καλή Ανάσταση σε όλους.

Γιάννης Παπαϊωάννου

Δήμαρχος